

Høring - Utkast til endring i forskrift om sosiale tjenester til personer uten fast bopel i Norge

Vi viser til høringsbrev av 22. juli i år vedlagt forslag til endringer i § 4 i forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge. Formålet med endringen er å tydeliggjøre hva retten til hjelp i en nødsituasjon går ut på for personer uten lovlig opphold. Utlendingsdirektoratet (UDI) har følgende kommentarer til det foreslåtte:

Valg av rettslig løsning

UDI mener at det beste vil være å tydeliggjøre bestemmelsen snarere enn å oppheve den, all den tid Norge fortsatt er bundet av internasjonale bestemmelser om nødhjelp. Kommunene vil derfor fortsatt ha en plikt til å yte hjelp i visse situasjoner. Imidlertid bør man etter UDIs syn være forsiktig med å gi rettigheter som går utover våre internasjonale forpliktelser da ytelse til personer uten lovlig opphold kan redusere motivasjonen for retur. Det er også viktig at forskriftsbestemmelsen tydeliggjør den enkeltes plikt til å gjøre hva han/hun evner for å muliggjøre retur, blant annet ved å skaffe reisedokumenter osv.

Generelt om bistand etter § 4

I og med at alle som har søkt asyl – også de som ikke har bodd på mottak tidligere – har tilbud om statlig innkvartering og således havner utenfor bestemmelsens anvendelsesområde, antar vi at det ikke vil være aktuelt å yte bistand i mange saker. Vi legger til grunn at de aller fleste som er i Norge og har søkt om tillatelse etter andre bestemmelser, eller ikke har søkt tillatelse i det hele tatt, vil være i besittelse av reisedokumenter eller i hvert fall på enkelt kan skaffe slike. Ytelser bør derfor normalt være svært kortvarig.

Det er viktig at saksbehandler hos NAV i forbindelse med et vedtak etter denne bestemmelsen tar kontakt med utlendingsmyndighetene (UDI og PU) for, innenfor rammene av de hjemlene man har, å innhente relevant informasjon om saken.

Merknader til forslag forskriftstekst

- I siste del av annet ledd i forslaget, foreslår vi at “[...]” har vedkommende i en nødssituasjon rett til “[...]” erstattes med “[...]”

kan vedkommende i en nødsituasjon tilstås [...]” for å synliggjøre at bistand ikke skal gis i alle tilfeller.

- Tilsvarende bør det tilføyes et “kan” i annet punktum i samme ledd.
- I annet ledd siste punktum bør “kan” erstattes med “skal”, eventuelt foreslår vi at teksten erstattes med “Det er et vilkår for å oppnå ytelse etter denne bestemmelse at vedkommende gjør hva han evner for å muliggjøre egen retur.”

Med hilsen

Frode Mortensen
ass.avdelingsdirektør

Marius Mølmen Moen
underdirektør

Kopi: Justis- og beredskapsdepartementet

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur. Brevet sendes kun elektronisk.
